HÖGSKOLAN I BORÅS

Fritidspedagogisk verksamhet II
Educational Aspects of Leisure - Time Activities II
30 högskolepoäng
30 credits

Ladokkod: 11GF50
Version: 4.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2016-06-13
Gäller från: HT 2016

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Naturvetenskapernas och teknikens didaktik (G1N), Utbildningsvetenskap: den fria tidens lärande (G2F)
Utbildningsområde: Undervisning 51%, Verksamhetsförlagd utbildning 32%, Naturvetenskap 17%
Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt
Förkunskapskrav: Godkänt resultat i termin 1 och 2 samt godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Natur och teknik i fritidshemmet, 7,5 hp
Delkursens innehåll behandlar naturvetenskap och teknik i vardagsliv och omvärld, med fokus på ekologi, artkunskap, människokroppen, hälsa och livsstil, vardagsteknik, luft och vatten, ljud och ljus, kraft och rörelse samt astronomi. Erfarenheter från laborationer, exkursioner och utomhusaktiviteter har en central plats i delkursen.

Delkurs 2: Kommunikation och värdegrund i fritidshemmet, 7,5 hp
Delkursen har fokus på fördjupning av för verksamhetsområdet viktiga delar. Innehållet lyfter fram olika kommunikationsstilar och kommunikationsverktyg i relation till barn, barngrupper, kollegor och vårdnadshavare. Barnets perspektiv problematiseras utifrån barnet i gruppen och barnets livsvärld. I delkursen uppmärksammas värdegrundsarbetet, särskilt med avseende på barns fritid inom fritidshemmet. Studenterna genomför ett grupparbete baserat på problembaserat lärande. I delkursen ingår en fältdag.

Delkurs 3: Kultur och meningsskapande i fritidshemmet, 15 hp
Delkursen beskriver på vilket sätt fritidspedagogiken kan komma till uttryck i den pedagogiska praktiken. Grunden för innehållet utgår ifrån kunskaper om barns eget meningsskapande, estetiska lärprocesser och kontakt med kulturer. I denna delkurs läggs fokus på hur man arbetar med matematik, språk, litteratur, dramatisering och IKT inom verksamhet i fritidshemmet. Vidare behandlar delkursen didaktiska metoder för att stimulera barn att läsa, skriva och räkna. Studenterna genomför dessutom ett grupparbete kring didaktiska metoder med syfte att stimulera kulturellt meningsskapande. I delkursen ingår tre veckors verksamhetsförlagd utbildning.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Delkurs 1: Natur och teknik i fritidshemmet, 7,5 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 redogöra för växters och djurs beroende av varandra i det ekologiska systemet
1.2 på en grundläggande nivå, redogöra för kroppens fysiologi, anatomi och funktion samt hur livsstilen kan påverka människors hälsa
1.3 beskriva hur barn i olika åldrar kan tänka kring naturvetenskapliga fenomen och analysera vilka didaktiska konsekvenser detta kan få
1.4 redogöra för vårt solsystems uppbyggnad och hur det relaterar till tidmätning, tideräkning och årstider

2. Färdighet och förmåga
2.1 beskriva och analysera någon aspekt inom teknikutveckling och dess påverkan på samhället över tid
2.2 förklara grundläggande naturvetenskapliga begrepp såsom kraft och rörelse, ljus och ljud samt luft och vatten och visa hur fenomen kopplade till dessa kan undersökas experimentellt i ute- och innemiljö med elever
2.3 visa säkerhetsmedvetande vid genomförande av laborationer i en elevgrupp

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 ge exempel på och problematisera områdena naturvetenskap och teknik utifrån ett genusperspektiv och hur val av arbetssätt kan påverka elevers lärande
3.2 planera, genomföra och utvärdera utomhuspedagogisk verksamhet för elever

Delkurs 2: Kommunikation och värdegrund i fritidshemmet, 7,5 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 redogöra för hur gruppdynamiska processer i olika gruppkonstellationer påverkas av bl.a. ålder, genus, religion och etnicitet
1.2 redogöra för teorier om kommunikation och konflikter samt hur lärare kan hantera konflikter med hjälp av olika kommunikationsverktyg
1.3 redogöra för yrkets etiska principer och skolans och fritidshemmets värdegrund
1.4 redogöra för principerna för problembaserat lärande och inom ramen för PBL tillämpa kursens innehåll

2. Färdighet och förmåga
2.1 visa och analysera hur lärare genom samtal kan skapa goda relationer till elever

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 problematisera betydelsen av barns relationer med jämnåriga för deras lärande, identitetsskapande och välbefinnande
3.2 problematisera vad demokrati i fritidshem innebär genom begreppen inflytande och delaktighet

Delkurs 3: Kultur och meningsskapande i fritidshemmet, 15 hp

1. Kunskap och förståelse?
1.1 redogöra för fritidspedagogikens innehåll och arbetssätt
1.2 redogöra för grundläggande matematik och matematikdidaktik inom för yrket relevanta områden
1.3 redogöra för grundläggande läs- och skrivinlärning, samt hur texter i vid bemärkelse med fokus på barnlitteratur kan stödja barns läs- och skrivutveckling

2. Färdighet och förmåga
2.1 gestalta berättelser i form av teater och/eller film
2.2 problematisera kultur som produceras för och av barn
2.3 genomföra ett arbete med väsentliga inslag av praktisk-estetiska uttrycksformer med hjälp av IKT
2.4 utifrån tillval bild/musik självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning i fritidshem med fokus på barnkultur och estetiska lärprocesser

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 diskutera och tillämpa forskningsresultat med relevans för fritidshemspedagogisk verksamhet
3.2 använda olika estetiska uttrycksformer i det praktiska arbetet med elever och kollegor och relatera det till ämnesdidaktiska begrepp, ämneskunskaper och ett relevant yrkesspråk

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

Delkurs 1: Natur och teknik i fritidshemmet, 7,5 hp
- föreläsningar
- workshop
- laborationer
- exkursion

Delkurs 2: Kommunikation och värdegrund i fritidshemmet, 7,5 hp
- föreläsningar
- seminarium
- skriftlig inlämning
- verksamhetsförlagd utbildning i form av fältdag

Delkurs 3: Kultur och meningsskapande i fritidshemmet, 15 hp

- föreläsningar
- workshop
- seminarier
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Delkurs 1: Natur och teknik i fritidshemmet, 7,5 hp

(LA03) Dk 1: Laborationer, redovisningar (skriftliga och muntliga)
Laboration
Lärandemål: 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3 och 3.1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE06) Delkurs 1: Gruppredovisning i utemiljö
Muntlig redovisning
Lärandemål: 3.2
Högskolepoäng: 0,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(TE08) Delkurs 1: Tentamen Artkunskap, ekologi
Individuell skriftlig salstentamen
Lärandemål: 1.1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(TE09) Delkurs 1: Tentamen Fysiologi, anatomi
Individuell skriftlig salstentamen
Lärandemål: 1.2
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Delkurs 2: Kommunikation och värdegrund i fritidshemmet, 7,5 hp

(IN08) Delkurs 2: Hemtentamen
Inlämning
Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1 och 3.2
Högskolepoäng: 4,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN09) Delkurs 2: PBL - skriftlig inlämning
Skriftlig inlämning
Lärandemål: 1.4
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE10) Delkurs 2: PBL - muntlig redovisning
Muntlig redovisning
Lärandemål: 2.1
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Delkurs 3: Kultur och meningsskapande i fritidshemmet, 15 hp

(IN05) Delkurs 3: Svenska
Inlämning
Lärandemål: 1.1 och 1.3

Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN06) Delkurs 3: Hemtentamen Didaktiskt-estetiskt arbete
Inlämning
Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1 och 3.2
Högskolepoäng: 4,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(NÄ01) Delkurs 3: VFU
Verksamhetsförlagd utbildning
Lärandemål: 1.1, 1.3, 2.2, 2.4 och 3.2
Högskolepoäng: 4,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE08) Delkurs 3: Animerad film och digital presentation
Redovisning
Lärandemål: 2.1 och 2.3
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(TE05) Delkurs 3: Enskild skriftlig tentamen Matematik
Individuell skriftlig salstentamen
Lärandemål: 1.2
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Vid underkänt betyg vid det första examinationstillfället på verksamhetsförlagd utbildning har studenten endast rätt till ytterligare ett examinationstillfälle.

Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Natur och teknik i fritidshemmet 7,5 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

1177 Vårdguiden [Elektronisk resurs]. (20??). Stockholm: Stockholms läns landsting.

Brage, Carina (2011). *Att lära teknik ute: [F-9].* 2. [rev.] uppl. Vimmerby: Outdoor Teaching (138 s)

Brügge, Britta, Glantz, Matz & Sandell, Klas (red.) (2011). *Friluftslivets pedagogik: en miljö- och utomhuspedagogik för kunskap, känsla och livskvalitet.* 4., [uppdaterade, rev. och utök.] uppl. Stockholm: Liber, s. 75-146, 171-197, 213-254 (138 s)

Elfström, Ingela (2014). *Barn och naturvetenskap: upptäcka, utforska, lära i förskola och skola.* 2. [rev.] uppl. Stockholm: Liber (200 s)

Henriksson, Olle & Rasmusson, Margareta (2013). *Fysiologi: med relevant anatomi.* 3., uppdaterade uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 69-83, 94, 118-142, 149-160 (53 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket (utdrag, ca 30 s)

Lättman-Masch, Robert & Wejdmark, Mats (2011). *Att lära in ute året runt: [årskurs F-9].* 2. uppl. Vimmerby: Outdoor Teaching (313 s)

Persson, Hans (2004). *Boken om fysik och kemi.* Stockholm: Almqvist & Wiksell (159 s)

Pleijel, Håkan (2013). *Ekologi: en introduktion.* Malmö: Gleerups (192 s)

Forskningsrapporter tillkommer enligt lärares anvisningar (ca 40 s)

Experimentböcker för barn (ca 200 s)

Delkurs 2: Kommunikation och värdegrund i fritidshemmet,

7,5 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Fjällhed, Anders & Jensen, Mikael (red.) (2013). *Barns livsvillkor.* Lund: Studentlitteratur (216 s)

Freij, Linda & Hertzberg, Hanna (2016). *"Historien som man inte ser" - Den sokratiska samtalsmodellen som metod för bildsamtal.* Borås: Högskolan i Borås, examensarbete i pedagogiskt arbete (37 s)

Fritidshem (2014). Stockholm: Skolverket. (38 s)

Juul, Jesper & Jensen, Helle (2009). *Relationskompetens i pedagogernas värld.* 2. uppl. Stockholm: Liber (285 s)

Linnér, Susanne (2005). *Värden och villkor: pedagogers samtal om ett yrkesetiskt dokument.* Diss. Växjö: Växjö universitet (175 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket (utdrag, ca 30 s)

Olivestam, Carl & Thorsén, Håkan (2011). *Värdegrund i skola och förskola: [om värdegrund, yrkesidentitet och praktik].* 2., reviderade uppl. Stockholm: Remus (112 s)

Pihlgren, Ann (2011). Barns inflytande och värdegrund. I Pihlgren, Ann (red.) *Fritidshemmet.* Lund: Studentlitteratur (45 s)

Samtala med barn och unga. (2004). Stockholm: Barnombudsmannen (19 s)

Schön Johansson, Gudrun (2013). Utmana och utmanas. I Rohlin, Malin (red.) *Meningsskapande fritidshem: studio som arena för multimodalt lärande.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (29 s)

Delkurs 3: Kultur och meningsskapande i fritidshemmet 15 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Fritidshem (2014). Stockholm: Skolverket (38 s)

Helander, Karin (2005). *Att öppna nya världar: en handledning om att gå på teater med barn i förskola och skola.* Stockholm: Riksteatern (24 s)

Helander, Karin (2011). "Det var roligt och så lärde man sig nånting, men jag vet inte på vilket det var". Om barnteater och receptionsforskning. I *LOCUS tidskrift för forskning om barn och ungdomar.* 3-4/11. Stockholm: Stockholms universitet, s. 81-97 (18 s)

Herrlin, Katarina, Ackesjö, Helena & Frank, Elisabeth (2012). *Förskoleklassens didaktik: möjligheter och utmaningar.* Stockholm: Natur & Kultur (205 s)

Jönsson, Karin (2007). *Litteraturarbetets möjligheter: en studie av barns läsning i årskurs F-3.* Malmö: Malmö Högskola (265 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket (utdrag, ca 50 s)

Rohlin, Malin (2013). *Meningsskapande fritidshem: studio som arena för multimodalt lärande.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (155 s)

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial: LGR11: Matematik.* Stockholm: Fritzes (38 s)

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial: LGR11: Svenska.* Stockholm: Fritzes (33 s)

Sterner, Görel, Helenius, Ola & Wallby, Karin (2014). *Tänka, resonera och räkna i förskoleklass.* Göteborg: NCM, Göteborgs universitet (201 s)

Taube, Karin (2007). *Barns tidiga läsning.* Stockholm: Norstedts akademiska förlag (159 s)

Törnqvist, Else-Marie (2011). Estetiska lärprocesser. I Persson, Sven & Riddersporre, Bim (red.) *Utbildningsvetenskap för grundskolans tidiga år.* Stockholm: Natur och kultur (14 s)

Ytterligare litteratur tillkommer enligt lärarens anvisningar.

Studentinflytande och utvärdering

Före varje delkursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram.

Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp.